

AZ ESZKÖZÖK ÉS A FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSÉNEK SZABÁLYZATA

Számviteli politika részeként

2020.01.01.

Tököl Város Önkormányzat

készítette **Balogh Jánosné**

Pénzügyi Irodavezető

jóváhagyta

Hoffman Pál

Polgármester

és **Gaál Ágnes**

Jegyző

Tartalomjegyzék

<u>I. AZ ÉRTÉKELÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK, SZÁMVITELI ELŐÍRÁSOK</u>	3
1. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁNAK CÉLJA	3
2. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁVAL SZEMBENI KÖVETELMÉNYEK	4
3. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉÉRT, TARTALMÁÉRT, MEGVÁLTOZTATÁSÁÉRT FELELŐS SZEMÉLYEK KIJELÖLÉSE	4
4. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FOGALMAK	5
5. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	7
6. KÜLFÖLDI PÉNZÉRTÉKRE SZÓLÓ ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK ÉRTÉKELÉSE AZ ÁLTALÁNOS SZABÁLY SZERINT	8
<u>II. AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI MÓDJÁNAK ÉS ELJÁRÁSAINAK RÉSZLETES SZABÁLYAI</u>	10
1. ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉVKÖZI ÉS ÉV VÉGI ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI, ELJÁRÁSAI, MÓDSZEREI	10
1.1. BEKERÜLÉSI ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSA	10
1.2. A BEKERÜLÉSI ÉRTÉK ÚJBÓLI MEGHATÁROZÁSA	18
1.3. NYILVÁNTARTÁSI ÉRTÉKKEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	18
1.4. AZ ESZKÖZÖK ÉRTÉKCSÖKKENÉSE, ÉRTÉKVESZTÉSE, AZ ÉRTÉKHELYESBÍTÉS	19
2. A KÖNYVVITELI MÉRLEGBEN ÉRTÉKKEL SZEREPLŐ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE	29
2.1. IMMATERIÁLIS JAVAK ÉRTÉKELÉSE	29
2.2. TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE	30
2.3. A BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	30
2.4. A KONCESSZIÓBA, VAGYONKEZELÉSBE ADOTT ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE	31
2.5. KÉSZLETEK ÉRTÉKELÉSE	32
2.6. ÉRTÉKPAPÍROK ÉRTÉKELÉSE	32
2.7. PÉNZESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE	32
2.8. KÖVETELÉSEK ÉRTÉKELÉSE	33
2.9. AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK ÉRTÉKELÉSE	37
2.10. FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE	37
<u>III. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK</u>	38
<u>IV. MELLÉKLETEK</u>	39
MEGISMERÉSI NYILATKOZAT	40

I. Az értékelésre vonatkozó általános szabályok, számviteli előírások

A Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban Szt.) 14. § (5) bekezdésének b) pontja, valamint az Államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) kormányrendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 50. § (1) bekezdése alapján az alábbiakat rendelem el.

Tököl Város Önkormányzatának Számviteli Politikája és annak keretében elkészített az Eszközök és a Források Értékelési Szabályzata az Önkormányzatra, a Polgármesteri Hivatalra, valamennyi intézményre - *Tököl Város Önkormányzatánál kizárólag olyan intézmények működnek, melyek gazdasági feladatait a Polgármesteri Hivatal látja el - továbbá a nemzetiségi önkormányzatokra terjed ki.*

Ahol a szabályzat önkormányzatot definiál, ott a fenti szerveket kell érteni.

Az egyes intézményeknek csak az adott költségvetési szervre releváns előírásokat szükséges figyelembe venniük.

1. Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja

Az értékelési szabályzat célja, összefoglalni az eszközök és források értékelésére vonatkozó döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat.

Ennek megfelelően az értékelési szabályzat főbb céljai a következők:

- ▶ az értékelési elvek, módszerek meghatározása, amelyekkel Tököl Város Önkormányzata rögzíti az eszközeinek és a forrásainak az értékét,
- ▶ Tököl Város Önkormányzat azon eszközei és forrásai értékelési gyakorlatának egyértelmű rögzítése, amelyek esetében a Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján számviteli-politikai döntésén alapul az értékelés,
- ▶ az érintett szakemberek számára az értékelési módszerek egyértelmű meghatározása,
- ▶ tájékoztatás nyújtása a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a könyvvezetési és elemi költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

2. Az eszközök és források értékelési szabályzatával szembeni követelmények

Az eszközök és a források értékelésének szabályzatában rögzíteni kell:

- ▶ az eszközök és források értékelési módjának és eljárásainak szabályait,
- ▶ a bekerülési érték meghatározását,
- ▶ az értékcsökkenés, értékvesztés, értékhelyesbítés feltételeit,
- ▶ a követelések értékelésének elveit, szempontjait,
- ▶ követeléstípusonként a kis összegű követelések év végi meghatározásának elveit, dokumentálásának szabályait,
- ▶ az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések besorolásának elveit, dokumentálásának szabályait, és
- ▶ a tulajdonosnak - az állami vagyon esetén a törvényben kijelölt tulajdonosi joggyakorló szervezetnek - a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elveit, módszerét, dokumentálásának szabályait, felelőseit.

Az értékelési szabályzat elkészítése során kötelező figyelembe venni:

- ▶ a teljesség,
- ▶ a következetesség,
- ▶ a lényegesség,
- ▶ egyedi értékelés,
- ▶ és a világosság,

számviteli alapelvekben foglaltakat, Tököl Város Önkormányzat Számviteli Politikájában meghatározottak szerint.

3. Az eszközök és források értékelési szabályzatának elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személyek kijelölése

A Számviteli Politika, ennek keretében az Eszközök és a Források Értékelési Szabályzatának kialakításáért, végrehajtásáért a költségvetési szerv vezetője a felelős. (Önkormányzatnál a Polgármester, Polgármesteri Hivatalnál a Jegyző, intézményeknél tekintettel arra, hogy a szabályzat rájuk is kiterjed, így a Jegyző, hasonlóan a nemzetiségi önkormányzatokhoz.)

Ez a felelősség azonban nem mentesíti a **költségvetési szerv gazdasági szervezetének vezetőjét – a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodavezetőjét –** a számviteli politikával kapcsolatos feladatellátási kötelezettség alól. Az Szt. ugyanis a számviteli szolgáltatás körébe sorolta a számviteli politika összeállításának, a számviteli rend kialakításának feladatait.

Módosításra akkor van szükség, illetve lehetőség, ha a törvényi, illetve az államháztartási számviteli kormányrendeleti előírások megváltoznak, vagy a korábbi szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi.

Az Szt. 14. § (11) bekezdése alapján törvénymódosítás esetén a változtatásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikában keresztülvezetni.

4. Az eszközök és források értékelési szabályzatához kapcsolódó fogalmak

Értékelés: az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves elemi költségvetési beszámoló könyvviteli mérlegbe kerülő értékének meghatározását jelenti.

Jelentős: Tököl Város Önkormányzat Számviteli politikájának a III. 1. részében (számviteli alapelvek sajátos érvényesülése) meghatározottak szerinti.

Minősítés: döntés az adott eszköz, nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök, nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök, pénzeszközök, követelések, egyéb eszközoldali elszámolások, illetve aktív időbeli elhatárolások, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról, valamint a kötelezettségeknek a költségvetési évben esedékes kötelezettségekké vagy költségvetési évet követően esedékes kötelezettségekké, illetve kötelezettség jellegű sajátos elszámolásokká való elkülönítéséről.

Beruházás: A mérlegben a beruházások között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek és a tenyészállatok bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett, valamint a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának,

teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggő munkák - még nem aktivált - bekerülési értékét.

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak; felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli; a tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti; nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Vételár, eladási ár: Tököl Város Önkormányzat Számviteli politikájának a I. részében (lényegesnek ítélt fogalmak) meghatározottak szerinti.

Bekerülési érték: az Áhsz. 15. § és 16. §-a által meghatározott érték. (A későbbiekben jelen szabályzat részletezi meghatározását!)

Bekerülési érték újbóli megállapítása: Törvény vagy kormányrendelet előírhatja az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyionkezelésbe adott eszközök meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását.

5. Az értékelés általános szabályai

Az értékelés az eszközök és a források a beszámoló mérlegében szerepeltetendő értékének a meghatározását jelenti.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

A vállalkozás folytatásának elvét az Önkormányzat Számviteli Politikájában meghatározott módon kell értelmezni.

Az előző költségvetési év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással (mennyiségi felvétellel, egyeztetéssel) ellenőrizni és - a törvényben szabályozott esetek kivételével - egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és amely a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált. Tartósnak minősül a könyv szerinti érték és a piaci érték különbözete, ha az múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll. A különbözet tartósnak minősül - fennállásának időtartamától függetlenül - akkor is, ha az az értékeléskor a rendelkezésre álló információk alapján véglegesnek tekinthető.

A mérlegtételek értékelésénél figyelembe kell venni a **számviteli alapelvek Számviteli politikában is meghatározott sajátos érvényesülését.**

A mérlegben a **nemzeti vagyon változásai** között a 2014. január 1-jét követően a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök Áhsz.-ben meghatározottak szerint **elszámolt változásait** - ezek részletesen bemutatásra kerülnek a későbbiekben az Eszközök és a Források Értékelési Szabályzatában - , az egyéb eszközök induláskori értéke és változásaiként a 2014. január 1-jén meglévő nem idegen pénzeszközök forrását - ide nem értve a tulajdonosi joggyakorló szervezeteket -, vala-

mint a nemzeti vagyonba nem tartozó egyéb eszközök Áhsz. szerinti változásait szükséges figyelembe venni.

Az éves könyvviteli zárlat keretében kell elvégezni:

- ▶ az eszközök értékelését,
- ▶ az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések kivételével az értékvesztés elszámolását és annak visszairását, az esetleges terven felüli értékcsökkenés visszairását, értékhelyesbítés elszámolását,
- ▶ a külföldi pénzeszközre szóló eszközök, kötelezettségek, kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek mérleg fordulónapján történő átértékelését, a követelések és a kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek esetén az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon és a könyvviteli számlákon egyaránt,
- ▶ a behajthatatlan követelések elszámolását,
- ▶ az időbeli elhatárolások elszámolását.

6. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek értékelése az általános szabály szerint

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló valutakészletet, devizát kell forintra átszámítani – az Önkormányzat nem rendelkezik az előbbiekkal –, az átszámítást ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, valamint a követelések és kötelezettségek - egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel - mérlegben szereplő értékét a **mérleg fordulónapjára** vonatkozó, az előzőekben meghatározott devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. **Az Önkormányzat nem rendelkezik az előbbiekkal, keret jelleggel határozza meg a leírtakat.**

A valutakészlet, a deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír és kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor az összevontan elszámolt árfolyamnyereséget a **pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű bevételei között kell elszámolni.**

A külföldi pénzürtékre szóló kötelezettséghez kapcsolódóan a költségvetési évben **realizált árfolyamnyereséget** a pénzügyi műveletek egyéb eredményszemléletű bevételei között kell elszámolni.

A külföldi pénzürtékre szóló követeléshez kapcsolódó, a költségvetési évben realizált árfolyamveszteséget a **pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai** között kell elszámolni

A követelések nyilvántartási számláin a 004. Követelés nyilvántartási ellenszámlával szemben történik a követelés növekedésének - így árfolyam-változás miatti növekedése - és a teljesítés kivételével csökkenésének - így árfolyam-változás miatti csökkenése - nyilvántartásba vétele attól függően, hogy az költségvetési évben esedékes vagy költségvetési évet követően esedékes követelésnek minősül.

A kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartási számláin a 002. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámlával szemben történik azok növekedésének - így árfolyam-változás miatti növekedése - és a teljesítés kivételével csökkenésének - így árfolyam-változás miatti csökkenése - nyilvántartásba vétele attól függően, hogy az végleges vagy nem végleges, költségvetési évben esedékes vagy költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalásnak, más fizetési kötelezettségeknek minősül.

Külföldi pénzürtékre szóló követelésre vonatkozó teljesítést a jelen fejezetben meghatározott devizaárfolyam forintértékén kell nyilvántartásba venni. Külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalásra, más fizetési kötelezettségre vonatkozó teljesítést, ha az devizaszámláról devizában vagy valutapénztárból valutában történik, a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamán kell nyilvántartásba venni. A forintért vásárolt valutában,

devizában külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség teljesítését a devizáért, valutáért **ténylegesen fizetett forintértéken** kell nyilvántartásba venni.

Ha a kapott, fizetett összeg több mint a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség könyv szerinti forintértéke, a különbséget a **K354. Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai** vagy **B409. Egyéb pénzügyi műveletek bevételei** rovatokhoz vezetett nyilvántartási számlákon kell nyilvántartásba venni. Ha a kapott, fizetett összeg kevesebb mint a könyv szerinti forintérték, a különbséggel a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegét kell csökkenteni.

Az év végi értékelés munkamenete a következő:

- ▶ a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékének megállapítása,
- ▶ a mérlegfordulónapi érték meghatározása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételnél külön-külön a megfelelő mérlegfordulónapi árfolyamon,
- ▶ az árfolyam-különbözetek megállapítása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételre külön-külön (ez gyakorlatilag az előző két feladat különbsége),

A devizás értékelések során elvégzett számítások az év végi értékelés dokumentációját képezik.

II. Az eszközök és források értékelési módjának és eljárásainak részletes szabályai

1. Eszközök és források évközi és év végi értékelésének elvei, eljárásai, módszerei

1.1. Bekerülési érték meghatározása

Ez egyes mérlegtételek értékelésének egyik **legfontosabb** kiindulási pontja az eszközök **bekerülési** (beszerzési és előállítási) értékének **meghatározása**. Az Áhsz. tartalmazza a költségvetési szervekre vonatkozó sajátos előírásokat, továbbá a költségvetési szervek által alkalmazandó Szt. rendelkezéseket, melyek jelen szabályzatban az alábbiak szerint kerülnek rögzítésre.

Egyes eszközök, illetve gazdasági eseményekhez kapcsolódó bekerülési érték meghatározása

Immateriális javak

A vásárolt immateriális javak bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A saját előállítású immateriális javak bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított **közvetlen önköltség**, vagyis azok a költségek, amelyek

- ▶ az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
- ▶ az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
- ▶ az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg. Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Tököl Város Önkormányzata nem rendelkezik saját előállítású immateriális javakkal jelenleg, a fentieket keret jelleggel határozza meg.

Tárgyi eszközök

A vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított **közvetlen önköltség**, vagyis azok a költségek, amelyek

- ▶ az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
- ▶ az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
- ▶ az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

Az előállítási költségek között kell elszámolni [és így a bekerülési (előállítási) érték részét képezi] az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét, továbbá a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg. Értékesítési költségeket és az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket - az eszközértékelés alapjául szolgáló - közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Az idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszköz-höz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. **Ingtatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.**

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. **Ingtatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.**

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71. **Ingtatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.**

A bekerülési értéket növeli az ingatlanok, gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok esetében az azokhoz kapcsolódóan, a pénzügyi számvitelben elszámolt befejezett felújítás értéke.

Befektetett pénzügyi eszközök

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értéke alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor: vásárláskor a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett

ellenérték (vételár), cégvásárláskor - üzleti vagy cégérték, illetve negatív üzleti vagy cégérték kimutatása esetén - az üzleti vagy cégértékkel csökkentett, a negatív üzleti vagy cégértékkel növelt ellenérték (vételár).

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés bekerülési (beszerzési) értéke alapításkor, tőkeemeléskor a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása esetén a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege (kiválás esetén a kiválással létrejött gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti saját tőke összege).

Gazdasági társaság beolvadása esetén a külső tulajdonosnál a megszűnt gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés ellenében kapott részesedés bekerülési (beszerzési) értéke a megszűnt részesedésre jutó - a megszűnt gazdasági társaság végleges vagyonomérlege szerinti - saját tőke összege.

Alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel. A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

A vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír bekerülési értéke az egységes rovatrend K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása, K9123. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása, K922. Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása, K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

Készletek

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése vagy K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

Az Önkormányzat raktárral nem rendelkezik, a beszerzett készletek azonnal felhasználásra kerülnek. Azon készletbeszerzéseket, melyek azonnal felhasználásra kerülnek a pénzügyi számvitelben anyagköltségként, illetve dologi kiadásként kell elszámolni.

Pénzeszközök

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg.

A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni. Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló valutakészletet, devizát kell forintra átszámítani, az átszámítást ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán - ennek hiányában országos napilapban a világ valutáinak árfolyamáról közzétett tájékoztató adatai alapján -, a választott hitelintézet vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által jegyzett devizára átszámított értéket kell a hitelintézet által jegyzett deviza devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlagán vagy a Magyar Nemzeti Bank, illetve az Európai Központi Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon forintra átszámítani.

Követelések

Az **adott előlegek** bekerülési értéke az **átutalt vagy megfizetett** - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - **összeg**.

A **követelések** bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott **követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg**.

Kötelezettségek

A **kapott előlegek** bekerülési értéke az **átutalt, megfizetett** - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - **összeg**.

A **kötelezettségek** bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott **végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege**.

A bekerülési érték elszámolásának időpontja

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a **felmerüléskor**, a **gazdasági esemény megtörténtekor** (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja.

Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni. Az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni,

ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Az eszközök értékelésének kivételes szabályai

A vagyонkezelésbe vett immateriális javak - ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést - a vagyonkezelésbe vevőnek - nyilvántartásba kell vennie.

A vagyonkezelésbe vett tárgyi eszközök - ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően - a vagyonkezelésbe adónál- az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

Az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott tárgyi eszköz visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés névértéke fejében a jegyzett tőke leszállításakor (ideértve a tőkeleszállítással egyidejűleg végrehajtott, a leszállított jegyzett tőkével arányos jegyzett tőkén felüli saját tőke kivonást is) átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke a gazdasági társaság által közölt, illetve számlázott érték, a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték.

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

1.2. A bekerülési érték újbóli meghatározása

Törvény vagy kormányrendelet előírhatja

- ▶ az immateriális javak,
- ▶ tárgyi eszközök és
- ▶ a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök

meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását.

A **bekerülési érték újbóli meghatározása** során az eszköz korábbi bruttó értékét és a megállapított új bekerülési értékét a nemzeti vagyon változásaival szemben kell elszámolni és az eszköz korábban elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenését a felhalmozott eredménnyel szemben kell ki vezetni.

Abban az esetben, ha az előzőekben említett törvény vagy kormányrendelet előírja vagy lehetővé teszi az új bekerülési értékre terv szerinti értékcsökkenés kimutatását, azt a felhalmozott eredménnyel szemben kell a könyvekbe felvenni.

1.3. Nyilvántartási értékkel kapcsolatos szabályok

Egyes eszközcsoportoknál lehetőség van egyedi, illetve csoportos nyilvántartás vezetésére, valamint a nyilvántartások vezetésénél alkalmazott bekerülési érték meghatározására.

Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket **csoportosan is nyilván lehet tartani**. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni,

amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

Az egyes nyilvántartási értékeket egy gazdasági éven belül nem lehet megváltoztatni. Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.

1.4. Az eszközök értékcsökkenése, értékvesztése, az értékhelyesbítés

Általános szabályok

Terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni.

Az értékcsökkenés elszámolása során az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható **maradványértékkel csökkentett bekerülési** (beszerzési, illetve előállítási) **értékét** azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják.

A **maradványérték** a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke.

Az évenként elszámolandó értékcsökkenésnek a **bekerülési értékhez (bruttó értékhez)** - maradványérték megállapítása esetén a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékhez (bruttó értékhez) - **vagy a nettó értékhez (a terv szerint elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett bruttó értékhez)** viszonyított arányát, vagy a bekerülési értéknek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés évenkénti abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilván-

tartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni.

Az üzembe helyezés időpontja az eszköz szokásos tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés:

- ▶ a földterület,
- ▶ a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével),
- ▶ az erdő,
- ▶ a képzőművészeti alkotás,
- ▶ a régészeti lelet bekerülési (beszerzési) értéke után, és
- ▶ az üzembe nem helyezett beruházásnál, továbbá
- ▶ az olyan eszköznél, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

Terven felüli értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után **terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni**, akkor ha

- ▶ az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a tevékenység változása miatt **feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan,**
- ▶ a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Az érték csökkentését **olyan mértékig kell végrehajtani**, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) **piaci értéken szerepeljen a**

mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül - a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után - **ki kell vezetni.** A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a **mérleg fordulónapjával,** az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

Amennyiben az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés **elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn,** az elszámolt terven felüli értékcsökkenést **meg kell szüntetni,** az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) **vissza kell értékelni.**

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje negyedév vége. A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. a felelős.

Közös szabályok

Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

A terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenés elszámolását a **negyedéves könyvviteli zárlat keretében el kell végezni.**

Speciális szabályok

Értékcsökkenés

A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb a negyedéves könyvviteli zárlat során, terv szerinti értékcsökkenésként, egy összegben elszámolandó.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- ▶ vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- ▶ szellemi termékeknél 33%.

Az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog értékcsökkenési leírási kulcsa megegyezik azon ingatlan értékcsökkenési leírási kulcsával, melyhez a vagyoni értékű jog közvetlenül kapcsolódik.

A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a Társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

Épületek

- ▶ Hosszú élettartamú szerkezetből 2 %
- ▶ Közepes élettartamú szerkezetből 3 %
- ▶ Rövid élettartamú szerkezetből 6 %

Építmények

- ▶ Ipari építmény 2 %
- ▶ Mezőgazdasági építmény 3 %
- ▶ ebből: önálló támrendszer 15 %
- ▶ Melioráció 10 %

- ▶ Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út 5 %
- ▶ Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is 4 %
- ▶ Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.) 7 %
- ▶ Vízi építmény 2 %
- ▶ Híd 4 %
- ▶ Elektromos vezeték, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is 8 %
- ▶ Kőolaj- és földgázvezeték, gázvezeték 6 %
- ▶ Gőz-, forróvíz- és termásvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút 10 %
- ▶ Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezeték 25 %
- ▶ Egyéb, minden más vezeték 3 %
- ▶ Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével) 1 %
- ▶ Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás 6 %
- ▶ Hulladékártató 20 %
- ▶ Kizárólag film- és videógyártást szolgáló építmény 15 %
- ▶ Minden egyéb építmény 2 %
 - ◆ ebből: a hulladékhasznosító létesítmény 15 %

Ültetvény

- ▶ 1. csoport: alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró 6 %
- ▶ 2. csoport: őszibarack, kajszli, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep 10 %
- ▶ 3. csoport: spárga, málna, szeder, torma 15 %
- ▶ 4. csoport: dió, gesztenye 4 %
- ▶ 5. csoport: egyéb ültetvény 5 %

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvényel azonos leírási kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

Gépek, berendezések, felszerelések, járművek, tenyészállatok

- ▶ 33 %-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök
 - ◆ A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.

- ◆ A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.
- ◆ A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok.
- ◆ A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.
- ◆ A HR 8469, 8470, 8472, 9009 vtsz.-ok, valamint a HR 8443 5100 00 vtsz.-alszám.
- ◆ A HR 8419 11 00 00, 8541 40 90 00 vtsz.-alszámok.
- ◆ A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.
- ◆ A HR 8417 80 10 00 vtsz.-alszám, valamint a HR 8514 vtsz.-ből a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
- ◆ A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.
- ◆ A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.
- ◆ A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.
- ◆ A HR 8419 20 00 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.
- ▶ 20 %-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök
 - ◆ A HR 8701 vtsz.-ből a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.
- ▶ 14,5 %-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök
 - ◆ Minden egyéb tárgyi eszköz.

Értékvesztés

Az Áhsz. 18. § (1) bekezdése szerint az Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni. Az értékvesztés elszámolására az Áhsz. 18. § (2)-(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 54-56. §-át kell alkalmazni.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott részesedések, értékpapírok, a készletek és a követelések értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet **jelentős**

összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de **legalább a százezer forintot**.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - **értékvesztést kell elszámolni**, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség **tartósnak mutatkozik és jelentős összegű**. A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- ▶ a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- ▶ a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- ▶ a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt.

Amennyiben a befektetésnek a mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket.

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - **értékvesztést kell elszámolni**, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és - (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó - piaci értéke közötti különbség **veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű**. A hitelkockázati szempontból kockázatmentesnek minősített, valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében az előzőek szerinti értékvesztés-elszámolást nem kell alkalmazni a bekerülési érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül. */Kockázatmentesnek minősíthető a külön törvény(ek) felhatalmazása alapján kiadott jogszabály(ok) szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető valamely ország központi kormánya vagy központi (jegy) bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált értékpapír, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke- és kamattörlesztési késedelem nem merült fel./*

Az értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- ▶ az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,
- ▶ az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

Amennyiben az értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a **korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell**. Az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

A külföldi pénzürtékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, illetve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnál az értékvesztés összegét, illetve az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai között, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell az egyéb árfolyamváltozás hatását megállapítani.

A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi értékét.

A követelések eredeti, nyilvántartásba vételi értékét, az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét - legalább a mérlegtételek szerinti megbontásban - a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Nem számolható el értékvesztés a követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után.

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (az Önkormányzat jelenleg nem rendelkezik ilyennel) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.**

A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált.

A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A - fajlagosan kis értékű - készleteknél a kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket.

Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés

Amennyiben az eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, a leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, a bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb eredményszemléletű bevételekkel szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás).

A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Amennyiben az **egyedi eszköz mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen** / ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket/ **meghaladja a könyv szerinti értékét**, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbség összegével csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb eredményszemléletű bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

A különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

Az értékvesztés esetében a felülvizsgálat során tett megállapításokról írásos dokumentumot (feljegyzés, jegyzőkönyv) kell készíteni.

Az írásos dokumentumban rögzíteni kell az értékvesztés okát, mértékét.

Az értékvesztés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje az esedékes év vége.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző II. a felelős.

Értékhelyesbítés

Amennyiben a vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tulajdoni részesedést jelentő befektetés piaci értéke jelentősen meghaladja az elszámolt értékvesztés, illetve terven felüli értékcsökkenés Szt. 57. § (2) bekezdés szerinti visszaírása utáni könyv szerinti értéket (a nyilvántartásba vételkor megállapított, bekerülési értéket, illetve immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értéket), ezen eszközök piaci értéken is felvehetők.

A piaci értékelés részletszabályzatai nem kerülnek kidolgozásra, tekintettel arra, hogy jelenleg Tököl Város Önkormányzata nem él e lehetőséggel, amennyiben a későbbiekben számvitel-politikai döntés alapján választja, úgy a szabályzatot módosítja ennek megfelelően.

2. A könyvviteli mérlegben értékkel szereplő eszközök és források értékelése

2.1. Immateriális javak értékelése

A mérlegben az immateriális javakat bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

A kettőszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű vagyoni értékű jogok, szellemi termékek bekerülési értéke a beszerzést követően, legkésőbb a negyedéves könyvviteli zárlat keretében terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenés elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell. Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értékének megállapításáért (meghatározásáért), dokumentálásáért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. a felelős.

2.2. Tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben a **tárgyi eszközöket a bekerülési értéken** kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

A kettőszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb a negyedéves könyvviteli zárlat keretében terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenés elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

A tárgyi eszközök bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét dokumentálni kell. A bekerülési (beszerzési, előállítási) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. a felelős.

2.3. A befektetett pénzügyi eszközök

2.3.1. Tartós részesedések értékelése

A mérlegben a **részesedéseket a bekerülési értéken** kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.3.2. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése

A mérlegben a **tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken** kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír vételára tekintetében nem vehető figyelembe a vételárban lévő felhalmozott kamat, mivel a hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a [vételár részét képező, továbbá a kibocsátási okiratban, a csereszerződésben, a vagyonfelosztási javaslatban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező] (felhalmozott) kamat összegét.

A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési (beszerzési) értékét dokumentálni, bizonylatolni kell. A bekerülési (beszerzési) érték dokumentálásáért, bizonylatolásáért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. a felelős.

2.4. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését.

A koncesszióba adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

A leltározás a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a működtető, vagyonkezelő által elkészített és hitelesített leltárral kell alátámasztani. A vagyonkezelői, koncessziós szerződés eltérő rendelkezése hiányában a leltározást a működtető, vagyonkezelő külön térítés és díjazás nélkül, évente köteles elvégezni.

A vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

A vagyonkezelésbe adó tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a vagyonkezelésbe adott eszközzel kapcsolatos visszapótlási követelést a követelés megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig, a követelés jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni.

A vagyonkezelésbe vett eszközökkel kapcsolatos visszapótlási kötelezettséget a vagyonkezelőnél a visszapótlási kötelezettség megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig, a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni.

Amennyiben az Önkormányzat a tulajdonában lévő nemzeti vagyonának a vagyonrendeletében meghatározott körére államháztartáson kívüli szervezettel, személlyel vagyonkezelői jogot létesít, és vagyonkezelői szerződést kötött, figyelembe véve a Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény, illetve a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírásait, akkor a mérlegben az átadáskor az eszköz bruttó értékét és elszámolt értékcsökkenését, értékvesztését, értékhelyesbítését a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök közé kell átvezetni.

A vagyonkezelésbe adás pénzügyi számviteli elszámolása kapcsán a követelés jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni az önkormányzatnál a vagyonkezelésbe adott eszközzel kapcsolatos visszapótlási követelést a követelés megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig.

A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kell elszámolni a vagyongazdálkodásba vett eszközökkel kapcsolatos visszafizetési kötelezettséget a vagyongazdálkodónál a visszafizetési kötelezettség megszűnéséig vagy pénzben történő teljesítésének megállapításáig.

Ha az Önkormányzat államháztartáson belüli szervezettel vagyongazdálkodói jogot létesít, a vagyongazdálkodásba adott eszközök bruttó értékét és elszámolt értékcsökkenését, értékvesztését a vagyongazdálkodásba adáskor köteles a könyveiből kivezetni, és azok bruttó értékét a 0. számlaosztály befektetett eszközei között nyilvántartani.

2.5. Készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Az Önkormányzat nem rendelkezik befejezetlen termeléssel, félkész termékekkel, késztermékekkel, növedék-, hízó és egyéb állatokkal, így ezek értékeléséről sem szól jelen szabályzatban.

A mérlegben az új készleteket bekerülési értéken kell kimutatni. A készleteket az analitikus nyilvántartásokban készletféleségeiként kell nyilvántartani. A különböző időpontokban beszerzett, csoportosan nyilvántartott készleteket átlagos beszerzési áron kell értékelni.

Az Önkormányzat raktárral nem rendelkezik, a készleteket azonnal felhasználja.

2.6. Értékpapírok értékelése

A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

2.7. Pénzeszközök értékelése

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

2.8. Követelések értékelése

A mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A követelés az a jogszabályból, jogerős bírói végzésből, ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből jogszerűen eredő fizetési igény, amelyet a kötelezett elismert és a másik fél már teljesített, ilyennek minősül a bevallás alapján megállapított közhatalmi bevételre irányuló, valamint az olyan követelés is, amelyet a kötelezett vitat, de jogszabály alapján azt a fellebbezésre vagy perindításra tekintet nélkül teljesítenie kell.

A mérlegbe csak a kötelezett által elismert követelés állítható be, az elfogadott, elismert összegben.

A minősítésért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. felelős.

Elismertnek tekintjük azt a követelést, amellyel kapcsolatban a partner

- ▶ sem mennyiségi, sem minőségi kifogással nem élt,
- ▶ a tartozás összegét nem kifogásolta,
- ▶ teljesítés elfogadásául szolgáló átvételt okmányon aláírta.

A követelések nyilvántartási számláin a 004. Követelés nyilvántartási el-lenszámlával szemben történik a követelés növekedésének - így különö-sen annak előírása, vásárlása, átvétele, elszámolt értékvesztés visszaírása, árfolyam-változás miatti növekedése - és a teljesítés kivételével csök-kenésének - így különösen annak behajthatatlanná válása, értékesítése, átadása, elengedése, elszámolt értékvesztése, árfolyam-változás miatti csökkenése - nyilvántartásba vétele attól függően, hogy az költségvetési évben esedékes vagy költségvetési évet követően esedékes követelésnek minősül. Nem lehet a követelések nyilvántartási számláin nyilvántartani az Szt. szerinti biztos (jövőbeni) követeléseket.

Költségvetési évben esedékes követésként kell nyilvántartani az olyan követeléseket, amelyek teljesítésének határnapja vagy a teljesítésére ren-delkezésre álló határidő kezdő napja a követelés nyilvántartásba vételének évére esik. Más követelést költségvetési évet követően esedékes kö-vetésként kell nyilvántartani.

Behajthatatlan követelés

- ▶ amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során **nincs fedezet**, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- ▶ amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az **önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás** keretében elengedett,
- ▶ amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint **nincs fedezet**,
- ▶ amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz **nem nyújt fedezetet**,
- ▶ amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- ▶ amely a hatályos jogszabályok alapján **elévült**,
- ▶ a kis összegű követelések tekintetében az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a **végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével**, és
- ▶ az olyan követelés, amelynél az **adós nem lelhető fel**, mert a megadott címen nem található és a **felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel**.

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- ▶ a vevő, adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- ▶ a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- ▶ csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

Követeléseknél a várhatóan megtérülő összeg és a könyv szerinti érték közötti különbözetet - amennyiben tartós és jelentős összegű - (értékvesztés), illetve annak visszaírását az **egyéb ráfordításokkal** szemben kell elszámolni.

A behajthatatlan követelések elszámolását az éves könyvviteli zárlat keretében el kell végezni. A minősítés határidőre történő elvégzéséért a Költségvetési és pénzügyi ügyintéző I. a felelős.

Behajthatatlan követelés leírása esetén a behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A behajthatatlan követelés leírása nem minősül a követelés elengedésének.

Behajthatatlan követelés elszámolása

- ▶ Behajthatatlan követelés a költségvetési számvitel szerint:
T0041 - K09(2)
- ▶ Behajthatatlan követelés a pénzügyi számvitel szerint:
T843 - K35

Követelés elengedése

- ▶ Követelés elengedése a költségvetési számvitel szerint:
T0041 - K09(2)
- ▶ Követelés elengedése a pénzügyi számvitel szerint:
T86 - K351

A behajthatatlannak minősített követelésekre kapott összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni. Ha a követelésre korábban értékvesztést számoltak el, a követelés nyilvántartott értékét meghaladóan realizált összeget az eredeti követeléssel azonos nyilvántartási számlán kell nyilvántartásba venni.

A vevőnként, az adósonként kisösszegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában is meghatározható, egy összegben elszámolható, elkülönítetten kimutatható.

Ez esetben a következő évi mérlegfordulónapi értékeléskor a vevőnként, adósonként kisösszegű követelések - hasonló módon megállapított - értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatkozó különbözetet - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

A folyamatosan működő adósokkal szembeni követeléseket lejáratuk szerint tovább kell bontani legalább

- ▶ 90 napon belüli,

- ▶ 91-180 napos,
 - ▶ 181-360 napos, és
 - ▶ 360 napon túli
- minősítési kategóriákra.

A mérleg fordulónapján késedelemben lévő követelések (ideértve a vevőkkel, adósokkal, a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket) után elszámolandó értékvesztés összegét a következő értékelési elvek szerint kell megállapítani:

- ▶ 90-180 napon túli késedelem esetén 20 %-a,
- ▶ 181-360 napon túli késedelem esetén 30 %-a,
- ▶ 361 napon túli késedelem esetén a követelés 50 %-a.

Egyszerűsített értékelési eljárás, csoportos értékelés

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján **egyszerűsített értékelési eljárással**, azok **csoportos értékelésével is meghatározható**. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszédés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani.

A **helyi adókkal kapcsolatos értékvesztés %-ának** és összegének meghatározása és könyvelése az ASP-Asó szakrendszer által meghatározott %, illetve összeg szerint történik.

Az egységes rovatrend B31. Jövedelemadók, B32. Szociális hozzájárulási adó és járulékok, B33. Bérhez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók, B34. Vagyon típusú adók és B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket legalább - státuszuknak megfelelően - folyamatosan működő adósok, illetve folyamatos működésükben korlátozott adósok szerinti - így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt - csoportosításban kell részletezni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések esetén az értékvesztés elszámolását az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon és a könyvviteli számlákon, a negyedéves könyvviteli zárlat keretében el kell végezni.

A kisösszegű követelések összegét a mindenkori költségvetési törvény határozza meg.

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 68. §-a alapján az Áht. 97. § (3) bekezdésének alkalmazása során a kis összegű követelés értékhatára 100 000 forint.

A kisösszegű követelések értékvesztését – az előző évben elszámolt értékvesztés visszairása mellett – minden évben el kell számolni.

Nem lehet kimutatni azokat a követeléseket, amelyekről az Önkormányzat az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97 §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján, önkormányzati rendeletben meghatározott módon és esetekben lemondott (amelyeket elengedett).

Az Önkormányzat követeléstípusonként (adós, illetve vevőcsoportonként) együttesen kisösszegűnek tekinti az egyenként 100 000 Ft-ot meg nem haladó követeléseket. Ezen – tételesen külön kimutatásba foglalt – követelések után az értékvesztést – az egyedi minősítés mellőzésével – a kisösszegű követelések együttes értékének 20 %-ában állapítja meg.

2.9. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2.10. Források értékelése

A forrásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni, a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségek kivételével.

III. Záró rendelkezések

Ez a szabályzat 2020. január 1. napján lép hatályba.

Gondoskodni kell arról, hogy a szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzathoz csatolt íven aláírásukkal igazolják.

Tököl, 2020. január 1.

Hoffman Pál
polgármester

Gaál Agnes
jegyző

IV. Mellékletek

1. sz. melléklet Megismerési nyilatkozat

Az értékelési szabályzatban foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás
Balogh Jánosné	Polgármesteri Hivatal Pénzügyi irodavezető	2020. 01. 01.	Balogh Jánosné!
Németh Éva	Polgármesteri Hivatal Költségvetési és pénzügyi ügyintéző	2020. 01. 01.	Németh Éva
Angyal Erika	Polgármesteri Hivatal Költségvetési és pénzügyi ügyintéző	2020. 01. 01.	Angyal Erika
Molnár Andrea	Polgármesteri Hivatal Költségvetési és pénzügyi ügyintéző	2020. 01. 01.	Molnár Andrea
Krizsán Magdolna	Polgármesteri Hivatal Pénztáros és pénzügyi ügyintéző	2020. 01. 01.	Krizsán Magdolna
Magyarics Lászlóné	Hagyományőrző Óvoda Óvodavezető	2020. 01. 01.	Magyarics Lászlóné!
Gajárszky Istvánné	Horvát Óvoda Óvodavezető	2020. 01. 01.	Gajárszky Istvánné
Rác Annamária	Napsugár Óvoda Óvodavezető	2020. 01. 01.	Rác Annamária
Schleerné Szege-di Anna	Szivárvány Óvoda Óvodavezető	2020. 01. 01.	Schleerné Szege-di Anna

Forray Mónika	Bölcsőde Bölcsődevezető	2020. 01. 01.	<i>Förrey Mónika</i>
Halász László	Művelődés Központ és Könyvtár Igazgató	2020. 01. 01.	<i>Halász László</i>
Gólya Márta	Tököli Horvát Ön- kormányzat Elnök	2020. 01. 01.	<i>Golya Márta</i>
Kaszai Rita Zsóka	Tököli Német Önkormányzat Elnök	2020. 01. 01.	<i>Kaszai Rita Zsóka</i>
Székelyné Pejovic Zora	Tököli Szerb Önkormányzat Elnök	2020. 01. 01.	<i>Székelyné Pejovic Zora</i>

